

คำนิยมโดย พิริยะ สัมพันธุ์รักษ์

ECONOMICS IN ONE LESSON

เศรษฐศาสตร์เล่มเดียวจบ

เข้าใจพื้นฐานเศรษฐศาสตร์
ด้วยวิธีที่กระชับและชัดเจนที่สุด

HENRY HAZLITT

เรียบเรียงโดย
สิรภพ นิลาบดี
จิงโจ้ Right Shift

ECONOMICS IN ONE LESSON : เศรษฐศาสตร์เล่มเดียวจบ

โดย : Henry Hazlitt

เรียบเรียงโดย สิริภพ นิลบดี, จิงโจ้ Right Shift

สงวนลิขสิทธิ์ตามกฎหมาย โดย บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน) © พ.ศ. 2568
ห้ามคัดลอก ลอกเลียน ดัดแปลง ทำซ้ำ จัดพิมพ์เนื้อหาและภาพประกอบ หรือกระทำการอื่นใด
โดยวิธีการใด ๆ ในรูปแบบใด ๆ ไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ เพื่อเผยแพร่ในสื่อทุกประเภท
หรือเพื่อวัตถุประสงค์ใด ๆ นอกจากได้รับอนุญาต

Copyright © 1962 and 1979 by Henry Hazlitt

Copyright © 1946 by Harper & Brothers

All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part in any form.

This edition published by arrangement with Currency, an imprint of the Crown Publishing Group,
a division of Penguin Random House LLC

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

แฮชลิตต์, เฮนรี.

เศรษฐศาสตร์เล่มเดียวจบ - Economics in One Lesson. -- กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2568.

376 หน้า.

1. เศรษฐศาสตร์

I. สิริภพ นิลบดี. ผู้แปล. II. ปิยะพงษ์ ภูขำ ผู้แปลร่วม. III. ชื่อเรื่อง

330

Bacode (e-book) : 9786160854103

จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดย

บริษัท ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)

SE-EDUCATION PUBLIC COMPANY LIMITED

เลขที่ 1858/87-90 ถนนเพชรตัด แขวงบางนาใต้ เขตบางนา กรุงเทพฯ 10260 โทรศัพท์ 0-2826-8000

หากมีคำแนะนำติชม ติดต่อได้ที่ comment@se-ed.com

ค้นหาหนังสือที่ต้องการ ได้เร็ว ทันใจ ที่ www.se-ed.com

คำชื่นชมต่อหนังสือ

ECONOMICS IN ONE LESSON :

เศรษฐศาสตร์เล่มเดียวจบ

“ผมแนะนำอย่างยิ่งให้ชาวอเมริกันทุกคนหาความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ นโยบายการเงิน และความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับเศรษฐกิจติดตัวเอาไว้บ้าง ไม่ถึงกับต้องกลับไปนั่งในห้องเรียน ขอแค่ความตั้งใจที่จะอ่านและเรียนรู้ก็เพียงพอแล้ว มีหนังสือเล่มสำคัญอยู่บนไม้ฉัตรให้พิจารณา แต่เล่มต่อไปนี่คือจุดเริ่มต้นที่ดีเยี่ยม ได้แก่ *The Law* โดยเฟรเดริก บาสเตียตต์ (Frédéric Bastiat) *Economics in One Lesson* โดยเฮนรี แฮซลิตต์ (Henry Hazlitt) *What Has Government Done to Our Money?* โดยเมอร์เรย์ ร็อบบาร์ต (Murray Rothbard) *The Road to Serfdom* โดยฟรีดริช ฮาเย็ก (Friedrich Hayek) และ *Economics for Real People* โดยจีน คาลลาฮาน (Gene Callahan).

ขอให้คุณอ่านและทำความเข้าใจหนังสือที่เล่มไม่ได้หนาอะไรเหล่านี้ คุณก็จะมีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์และรัฐบาลมากกว่าคนที่มีการศึกษาส่วนใหญ่แล้ว คุณจะเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

ว่านโยบายของรัฐบาล ซึ่งควรจะมาพร้อมกับความปรารถนา
ดีนั้น เหตุใดจึงกลับลงเอยด้วยการบ่อนทำลายความเจริญ
หากคุณเป็นคนหนึ่งที่ห่วงใยอนาคตของประเทศนี้ จงติดต่อทาง
ปัญญาและโจมตีตอบโต้กับความโง่เขลาทางเศรษฐศาสตร์ เพราะ
ผลที่จะตามมาจากการละเลยเศรษฐศาสตร์และประวัติศาสตร์
นั้นไม่ได้ตกอยู่กับใคร หากแต่เป็นตัวของเราเอง”

—รอน พอล (Ron Paul)

สมาชิกสภาผู้แทนจากรัฐเท็กซัส

และผู้สมัครชิงตำแหน่งผู้แทนพรรครีพับลิกัน

สำหรับการเลือกตั้งประธานาธิบดีในปี ค.ศ. 2008

“หากมีรางวัลโนเบลสาขาการวิเคราะห์เชิงเศรษฐกิจ
อย่างทะลุปรุโปร่งละก็ หนังสือของคุณแฮชลิตต์ย่อมควรคู่กับ
รางวัลนั้น... ด้วยความเยียบคมดุจมีดผ่าตัดของคัลยแพทย์
เนื้อหาของมันตัดผ่านความไร้สาระทางเศรษฐกิจที่ถูกเขียน
ขึ้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมาเกี่ยวกับปัญหาทางเศรษฐกิจของเรา
ได้อย่างประจักษ์ ชัดแจ้ง และเป็นกลาง”

—จอห์น ดับเบิลยู. เฮนส์ (John W. Hanes)

อดีตปลัดกระทรวงการคลังของสหรัฐอเมริกา

“ตลอดประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ เขาเป็นหนึ่งใน
นักเศรษฐศาสตร์เพียงไม่กี่คนที่เขียนหนังสือเป็นจริง ๆ”

—เฮช. แอล. เมนเคิน (H. L. Mencken)

นักหนังสือพิมพ์

และนักวิจารณ์ด้านสังคมและวัฒนธรรมอเมริกัน

คำนิยม

เมื่อ เฮอร์เบิร์ต แอสพิลิตต์เขียน “*Economics in One Lesson*” ในปี ค.ศ. 1946 โลกเพิ่งผ่านสงครามโลกครั้งที่ 2 มาหมาด ๆ เศรษฐกิจกำลังฟื้นตัวจากความพินาศ และแนวคิดเกี่ยวกับบทบาทของรัฐในระบบเศรษฐกิจกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แอสพิลิตต์เขียนหนังสือเล่มนี้ด้วยความกังวลว่าความคิดผิด ๆ เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์กำลังแพร่กระจายและได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง

79 ปีผ่านไป ทุกอย่างยังคงเหมือนเดิม และทุกคำเตือนได้กลายมาเป็นความจริง

แอสพิลิตต์เริ่มต้นหนังสือด้วยประโยคที่ว่า “ศาสตร์แห่งเศรษฐกิจถูกหลงกลอนด้วยความเข้าใจผิดมากกว่าศาสตร์

อื่นใดที่มนุษย์รู้จัก” คำกล่าวนี้ยังคงเป็นจริงในปัจจุบัน เมื่อเรามองไปรอบโลก เราเห็นรัฐบาลต่าง ๆ ยังคงทำความผิดซ้ำซากเดิม ๆ เหมือนที่แอสลิตต์ได้เตือนไว้ตั้งแต่เกือบ 8 ทศวรรษที่แล้ว

I.

บทเรียนหลักของแอสลิตต์คือ “ศิลปะของเศรษฐศาสตร์ไม่ได้อยู่ที่การมองเพียงผลกระทบเฉพาะหน้า แต่อยู่ที่การมองผลกระทบในระยะยาวของนโยบายใด ๆ ไม่ใช่มองเพียงผลกระทบต่อคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่มองให้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อคนทุกกลุ่ม” นี่คือหัวใจของหนังสือเล่มนี้ที่ยังคงทรงพลังมาถึงในปัจจุบัน

ในยุคที่รัฐบาลทั่วโลกมีอำนาจในการผลิตเงินด้วยตัวเองผ่านนโยบายการเงินเพื่อและการพิมพ์เงิน บทเรียนนี้ยิ่งมีความสำคัญยิ่งขึ้น อำนาจในการเสกเงินจากหน้าทำให้รัฐบาลสามารถแทรกแซงเศรษฐกิจได้ในทุกแง่มุมโดยอ้างว่าเป็นไปเพื่อ “ประโยชน์ต่อสาธารณะ” หรือเพื่อ “กระตุ้นเศรษฐกิจ” ด้วยศัพท์แสงชวนฝันอย่าง “พายุหมุนทางเศรษฐกิจ” หรือ “การกำจัดความยากจน” ซึ่งคำนึงถึงเพียงผลต่อคะแนนนิยมระยะสั้น โดยมองข้ามผลกระทบระยะยาวและผลกระทบต่อคนกลุ่มอื่น ๆ ในสังคม

II.

ลองพิจารณาถึงสถานการณ์ปัจจุบัน

สงครามการค้าและกำแพงภาษี — ในบทที่ 11 แอชลิตต์อธิบายว่ากำแพงภาษีไม่ได้ปกป้องการจ้างงานโดยรวมแต่อย่างใด มันเพียงแค่เบี่ยงเบนทรัพยากรจากอุตสาหกรรมที่มีประสิทธิภาพ ไปสู่อุตสาหกรรมที่ด้อยประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อภาพโดยรวมของประเทศลดลงเสียด้วยซ้ำ เขาชี้ให้เห็นว่านักปกป้องการค้ามักใช้ภาษาของสงคราม เช่น พูดถึง “การต่อต้านการรุกราน” ของสินค้าต่างประเทศ

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา เราได้เห็นสงครามการค้าระหว่างประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจอย่างอเมริกาและจีนที่รุนแรงขึ้นอย่างมาก โดยเฉพาะในช่วงปี ค.ศ. 2018-2020 ภายใต้การนำของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ (Donald Trump) ที่มีการเก็บภาษีนำเข้าสินค้าจากจีนในอัตรา 25 เปอร์เซ็นต์ ครอบคลุมสินค้านับค่ากว่า 370,000 ล้านดอลลาร์ ซึ่งจีนก็ตอบโต้ด้วยการเก็บภาษีสินค้านับค่าอเมริกันมูลค่ากว่า 110,000 ล้านดอลลาร์

แม้กระทั่งในปี ค.ศ. 2022-2023 ภายใต้ประธานาธิบดีโจ ไบเดน (Joe Biden) อเมริกาก็ยังคงรักษามาตรการภาษีเหล่านี้ไว้ และขยายไปสู่การควบคุมการส่งออกเทคโนโลยีขั้นสูงไปยังจีน ส่งผลให้ราคาสินค้าอุปโภคบริโภคในอเมริกา

ปรับตัวสูงขึ้น เกษตรกรอเมริกันสูญเสียตลาดส่งออกที่สำคัญ และห่วงโซ่อุปทานโลกต้องถูกบิดเบือน

ในปี ค.ศ. 2024-2025 เรายังเห็นประธานาธิบดีของอเมริกาอย่างโดนัลด์ ทรัมป์ ใช้วาทกรรมแบบเดียวกันในการหาเสียง และสร้างกำแพงการค้าและกำแพงภาษีกับจีนและประเทศอื่น ๆ โดยอ้างว่าเพื่อปกป้องงานของชาวอเมริกัน ซึ่งผลที่จะตามมาอย่างเลี่ยงไม่ได้คือต้นทุนสินค้าที่สูงขึ้นสำหรับผู้บริโภคชาวอเมริกัน และการตอบโต้ทางการค้าจากประเทศอื่น ๆ ที่จะสร้างความเสียหายต่อการส่งออกของอเมริกา

นโยบายแจกเงิน — ในบทที่ 4 แอชลิตต์อธิบายว่าการใช้จ่ายของภาครัฐไม่ได้สร้างความมั่งคั่งสุทธิให้กับประเทศชาติ เพราะเงินที่รัฐบาลใช้จ่ายต้องมาจากภาษีหรือการกู้ยืม ซึ่งในท้ายที่สุดก็ต้องใช้หนี้ด้วยการเก็บภาษีเพิ่มขึ้น เขาเตือนว่าการพิมพ์เงินเพื่อหลีกเลี่ยงการขึ้นภาษีก็เป็นเพียงรูปแบบหนึ่งของการเก็บภาษีอย่างแอบแฝงและชั่วร้ายยิ่งกว่า

ในช่วงการระบาดของโควิด-19 ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2020 รัฐบาลทั่วโลกได้ใช้นโยบายแจกเงินโดยตรงให้กับประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ อเมริกาก็มีโครงการนี้ภายใต้ชื่อที่เรียกว่า Stimulus Check ซึ่งมีการจ่ายเงินช่วยเหลือแก่ประชาชนถึงสามรอบ รวมกว่า 3,200 ดอลลาร์ต่อคน และเพิ่มเงินช่วยเหลือผู้ว่างงานอีก 600 ดอลลาร์ต่อสัปดาห์

สำหรับประเทศไทยในช่วงเวลาเดียวกันนี้เองก็มีโครงการ
แจกเงินเกิดขึ้นมากมาย ไม่ว่าจะเป็นโครงการคนละครึ่ง
เราชนะ ม.33 เรารักกัน เราเที่ยวด้วยกัน รวมไปถึงโครงการแจก
เงินดิจิทัลที่กำลังจะดำเนินมาถึงรอบที่สาม ซึ่งใช้งบประมาณ
รวมกว่าหลายแสนล้านบาท

ผลที่ตามมาคือเงินเฟ้อที่พุ่งสูงขึ้นทั่วโลกในปี ค.ศ. 2021-
2022 โดยอัตราเงินเฟ้ออย่างเป็นทางการในอเมริกาพุ่งสูงขึ้น
ถึง 9.1 เปอร์เซ็นต์ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2022 ซึ่งถือเป็นระดับ
สูงสุดในรอบ 40 ปี ส่งผลให้ธนาคารกลางทั่วโลกต้องตอบโต้
ด้วยการปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เศรษฐกิจ
ชะลอตัวและตลาดหลักทรัพย์ต้องปรับตัวลดลงอย่างรุนแรง

การอุดหนุนอุตสาหกรรม — ในบทที่ 14 แอสลิตต์
ได้วิพากษ์นโยบายการอุดหนุนอุตสาหกรรม “ที่กำลังล้มเหลว”
โดยชี้ให้เห็นว่าการช่วยเหลืออุตสาหกรรมหนึ่ง ย่อมหมายถึง
การลงโทษอุตสาหกรรมอื่น ๆ และผู้บริโภค

หนึ่งในตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือการที่หลายรัฐบาลทั่วโลก
ต่างอุดหนุนสายการบินแห่งชาติที่ขาดทุนด้วยเงินของผู้เสีย
ภาษีจำนวนมหาศาล โดยมักอ้างถึงเหตุผลด้านความมั่นคง
ความภาคภูมิใจของชาติ หรือการรักษาการจ้างงาน โดยไม่ได้
คำนึงว่าการปล่อยให้เกิดกิจการที่ไร้ประสิทธิภาพล้มตายไปไม่ได้
หมายความว่าทรัพยากรต่าง ๆ จะหายไปด้วย ทุนทรัพย์จะถูก

ส่งต่อไปยังกิจการที่มีประสิทธิภาพสูงกว่า ผู้คนจะถูกปลดปล่อย
ออกมาจากกิจการที่ขาดทุน เพื่อเข้าสู่กิจการที่สามารถทำกำไร
ต่อประเทศชาติได้สูงกว่า ในความเป็นจริงการอุดหนุนเหล่านี้
มักนำไปสู่ความไร้ประสิทธิภาพและการสูญเสียทรัพยากร
อย่างต่อเนื่อง

การอุดหนุนกิจการที่กำลังล้มเหลวเป็นตัวอย่างชัดเจน
ของการมองเห็นเพียงผลประโยชน์ที่เห็นได้ชัด (การรักษางาน)
แต่มองข้ามต้นทุนที่มองไม่เห็น (การสูญเสียโอกาสในการใช้
ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า) ซึ่งเป็นแก่นของ
บทเรียนในหนังสือของแฮชลิตต์เล่มนี้

III.

แฮชลิตต์เขียนหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาในยุคที่มาตรฐาน
ทองคำยังคงมีอิทธิพลหลงเหลืออยู่ และการพิมพ์เงินโดยไม่มี
ข้อจำกัดยังไม่เป็นที่แพร่หลายเหมือนในยุคปัจจุบัน แต่เขา
ก็ได้เตือนถึงอันตรายของเงินเฟ้อไว้อย่างชัดเจนในบทที่ 22
“ภาพลวงตาของเงินเฟ้อ”

ในปัจจุบันธนาคารกลางทั่วโลก โดยเฉพาะธนาคาร
กลางของอเมริกา มีความสามารถในการพิมพ์เงินได้อย่าง
ไม่มีขีดจำกัด ทำให้รัฐบาลมีอำนาจในการแทรกแซงเศรษฐกิจ

มากขึ้นกว่าที่แฮชลิตต์จินตนาการไว้เสียอีก การผ่อนคลาย
เชิงปริมาณ (Quantitative Easing : QE) อัตราดอกเบี้ยติดลบ
และมาตรการในชื่ออื่น ๆ ที่ฟังดูไร้พิษภัยอีกมากมาย กลายเป็น
เครื่องมือปกติของธนาคารกลาง ส่งผลให้เกิดฟองสบู่ในตลาด
สินทรัพย์และความเหลื่อมล้ำที่มากขึ้น

การพิมพ์เงินหรือการเพิ่มปริมาณหน่วยของเงินสกุล
ใด ๆ ย่อมทำให้อำนาจจับจ่ายของเงินสกุลนั้น ๆ ลดลง นำมาสู่
การทำร้ายประชาชนผู้มีวินัยทางการเงินและผู้เก็บออม ทำลาย
สถาบันทางสังคมที่ตั้งอยู่บนฐานของความมั่งคั่งที่ส่งต่อกันผ่าน
รุ่นสู่รุ่น สร้างค่านิยมมั่งง่ายใช้จ่ายเร็ว แยกประชาชนออกเป็น
สองชนชั้นอย่างชัดเจน ได้แก่ ชนชั้นที่มีสินทรัพย์ ที่จะได้รับ
ผลประโยชน์จากการเสื่อมค่าของเงิน และชนชั้นที่มีแต่เงิน
ที่จำเป็นจะต้องหาเงินไปอย่างไม่รู้จบ

IV.

แฮชลิตต์เตือนเกี่ยวกับ “การล๊อบบี้เพื่อผลประโยชน์
เฉพาะกลุ่ม” ที่บิดเบือนนโยบายเศรษฐกิจ นักการเมืองและ
กลุ่มผลประโยชน์มักจะนำเสนอนโยบายที่ให้ประโยชน์แก่กลุ่ม
เฉพาะ โดยอ้างว่าเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา เราได้เห็นนักการเมืองทั่วโลกสัญญาว่าจะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจด้วยนโยบายที่ฟังแล้วรู้สึกดี แต่กลับละเลยกฎพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์

ในอาร์เจนตินา ประธานาธิบดีอัลแบร์โต เฟร์นันเดซ (Alberto Fernandez) พยายามควบคุมราคาสินค้าและอัตราแลกเปลี่ยน โดยอ้างความมั่นคงและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ผลที่ตามมาคืออัตราเงินเฟ้อที่พุ่งสูงถึง 211 เปอร์เซ็นต์ในปี ค.ศ. 2023 และเศรษฐกิจที่ตกต่ำอย่างรุนแรง

ในตุรกี ประธานาธิบดีเรเจป ไตยิป แอร์โดอัน (Recep Tayyip Erdogan) ยืนยันว่าอัตราดอกเบี้ยสูงเป็นสาเหตุของเงินเฟ้อ ซึ่งตรงข้ามกับทฤษฎีเศรษฐศาสตร์ทั่วไป โดยเขาบังคับให้ธนาคารกลางลดอัตราดอกเบี้ยท่ามกลางภาวะเงินเฟ้อขั้นรุนแรง ผลลัพธ์คือการพังทลายของค่าเงินลีราตุรกีที่ลดลงกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ในช่วง 5 ปี และอัตราเงินเฟ้อที่สูงถึง 85 เปอร์เซ็นต์ในปี ค.ศ. 2022

ในเวเนซุเอลา การพิมพ์เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณนำไปสู่ภาวะเงินเฟ้อสูงถึง 130,000 เปอร์เซ็นต์ในปี ค.ศ. 2018 ทำให้เศรษฐกิจพังทลายและประชาชนล้มละลายทั่วประเทศ

ในประเทศไทย เราเห็นนโยบายประชานิยมหลายรูปแบบ ตั้งแต่โครงการรับจำนำข้าวที่สร้างความเสียหายกว่า 5 แสนล้านบาท ไปจนถึงนโยบายบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และล่าสุดคือโครงการดิจิทัลวอลเล็ต ที่มุ่งแจกเงินโดยไม่ได้คำนึงถึงผลกระทบระยะยาวต่อวินัยการคลังและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ

V.

หนังสือของแฮชลิตต์ยังคงทรงพลัง เพราะเขาเข้าใจธรรมชาติของมนุษย์และแรงจูงใจทางการเมือง เขารู้ว่าทำไมความเข้าใจผิดทางเศรษฐศาสตร์จึงแพร่หลายและยากที่จะขจัดออกไป

“นักเศรษฐศาสตร์ที่ไม่ดีมองเห็นเพียงสิ่งที่เห็นได้ทันที นักเศรษฐศาสตร์ที่ดีมองไกลกว่านั้น นักเศรษฐศาสตร์ที่ไม่ดีมองเห็นเพียงผลโดยตรงของนโยบายที่เสนอ นักเศรษฐศาสตร์ที่ดีมองผลกระทบและผลทางอ้อมด้วย นักเศรษฐศาสตร์ที่ไม่ดีมองเห็นเพียงผลกระทบของนโยบายต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง นักเศรษฐศาสตร์ที่ดีสอบถามถึงผลกระทบของนโยบายต่อทุกกลุ่ม”

ในโลกที่ซับซ้อนและเต็มไปด้วยข้อมูลมากมาย บทเรียนพื้นฐานนี้ยังมีความสำคัญ เราต้องพิจารณาทั้งผลประโยชน์และระยะยาว ทั้งผลที่มองเห็นและมองไม่เห็น ทั้งผลต่อกลุ่มที่ได้รับประโยชน์และกลุ่มที่เสียประโยชน์

VI.

“79 ปีผ่านไป ทุกอย่างยังคงเหมือนเดิม และทุกคำเตือนได้กลายมาเป็นความจริง”

แม้เวลาจะผ่านไปเกือบ 8 ทศวรรษ แต่คำสอนและคำเตือนของแฮชลิตต์ยังคงทันสมัยอย่างน่าประหลาดใจ แต่เหตุใดมนุษย์จึงยังคงเลือกเดินบนเส้นทางที่แฮชลิตต์และนักเศรษฐศาสตร์สำนักออสเตรียนหลายต่อหลายคนได้พยายามเตือนไว้มาโดยตลอด

อะไรที่ทำให้สุดท้ายแล้วนโยบายที่ฟังแล้วรู้สึกดีมักได้รับความนิยมมากกว่ากลยุทธ์ที่ตั้งอยู่บนความเป็นจริง? อะไรที่ทำให้รัฐบาลทั่วโลกตัดสินใจผิดพลาดเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ครั้งแล้วครั้งเล่า? อะไรที่ทำให้นักเศรษฐศาสตร์ของรัฐบาลต่าง ๆ หลงติดอยู่ในวังวนของดัชนีชี้วัดที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนฐานของความเป็นจริง? เหตุใดคำเตือนเหล่านี้จึงเป็นได้เพียงคำเตือน?

คงไม่เกินจริงที่จะกล่าวว่าปัจจัยสำคัญมาจากการเปลี่ยนแปลงและการทดลองทางระบบการเงินครั้งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ในช่วงกว่าศตวรรษที่ผ่านมา การก่อตั้งสถาบันธนาคารกลางที่ให้อำนาจในการพิมพ์เงินแก่รัฐบาล และการยกเลิกมาตรฐานทองคำที่ทำให้รัฐสามารถสร้างเงินพื้นฐาน

ขึ้นจากหนี้ของตัวเอง ล้วนทำให้รัฐบาลมีอำนาจในการแทรกแซงเศรษฐกิจอย่างไม่มีขีดจำกัด

รัฐบาลที่มีอำนาจและความชอบธรรมตามกฎหมายในการแทรกแซงเศรษฐกิจย่อมถูกคาดหวังให้ใช้อำนาจนั้น เพระหากรัฐปฏิเสธที่จะเนรมิตสิ่งที่ประชาชนหรือกลุ่มผลประโยชน์บางกลุ่มเรียกร้อง รัฐบาลก็ต้องเผชิญกับคำถามอันยากลำบากจากสังคมที่หลากหลาย

ปัจจัยสำคัญที่จะสามารถดึงดูดสติและเหตุผลกลับมาสู่การบริหารจัดการนโยบายทางเศรษฐกิจ จึงไม่ใช่เครื่องมือในการแอบพิมพ์เงินรูปแบบใหม่ที่นักเศรษฐศาสตร์ของรัฐบาลหลายต่อหลายคนเฝ้าฝันถึง แต่คือการเอาอำนาจในการผลิตเงินอย่างไม่มีข้อจำกัดออกจากมือของรัฐบาล เหมือนดังที่ฟรีดริช ฮาเย็ก นักเศรษฐศาสตร์สำนักออสเตรียนผู้มีชื่อเสียงอีกท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ในปี ค.ศ. 1984 ว่า

“ผมไม่เชื่อว่าเราจะมีเงินที่ดีได้อีกต่อไป จนกว่าเราจะเอามันออกจากมือของรัฐบาล ทว่าเราไม่สามารถแย่งมันออกจากมือรัฐบาลด้วยความรุนแรงได้ สิ่งที่เราทำได้คือการนำเสนอบางสิ่งเข้ามาด้วยวิธีอ้อม ๆ ที่แยบยลซึ่งพวกเขาไม่สามารถหยุดยั้งได้”

เงินที่ดีคือหัวใจสำคัญของนโยบายทางเศรษฐกิจที่มีความรับผิดชอบ และคือรากฐานของอารยธรรมที่มั่นคงรุ่งเรือง

ของมนุษย์ วันนี้พวกเราหยิบหนังสือเล่มนี้มาแปลให้คนไทย
ได้อ่านกันอีกครั้ง เพราะพวกเราเชื่อว่า ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2009
ที่ผ่านมา โลกของเราได้ค้นพบเทคโนโลยี “เงินที่ดี” ดังกล่าว
แล้ว โดยที่ตัวมันถูกนำเสนอเข้ามาด้วยวิธีอ้อม ๆ อันแยบยล
ซึ่ง “พวกเขา” ไม่สามารถหยุดยั้งมันได้อีกต่อไป

พิริยะ สัมพันธุ์รักษ์

14 มีนาคม ค.ศ. 2025

คำนำ

ผู้เรียบเรียง

“หนังสือสอนเถียง”

นั่นคือคำตอบที่ผมใช้ตลอดหนึ่งปีที่ผ่านมาเมื่อใครก็ตามถามผมว่าหนังสือ “เศรษฐศาสตร์เล่มเดียวจบ (*Economics in One Lesson*)” ที่ผมกำลังเรียบเรียงอยู่นี้เกี่ยวข้องกับอะไร

ลักษณะเช่นนี้สะท้อนออกมาตั้งแต่การวางโครงสร้างของหนังสืออันแปลกประหลาด ทุกคนต่างงุนงงเมื่อผมอธิบายเพิ่มว่าแนวคิดหลักของหนังสือเล่มนี้ทั้งหมดถูกบรรจุไว้ในเนื้อหาเพียงไม่กี่หน้าแรกของบทแรกเท่านั้น ส่วนที่เหลือคือตัวอย่างของการให้เหตุผลตอบโต้นโยบายเศรษฐกิจรูปแบบต่าง ๆ ในช่วงเวลาที่หนังสือเล่มนี้ตีพิมพ์ฉบับแรก

แม้ว่าตัวบทเรียนหลักของหนังสือเล่มนี้จะค่อนข้างเป็นหลักการนามธรรมที่ไม่ขึ้นกับกาลเวลา ทว่าการที่ตัวอย่างนโยบายต่าง ๆ ในหนังสือเล่มนี้ยังคงสดใหม่นั้นไม่ใช่เรื่องน่ายินดี มันคือหลักฐานที่ยืนยันว่ามนุษยชาติแทบไม่ได้เรียนรู้อะไรจากอดีตเลยตลอดหลายสิบปีที่ผ่านมา

แม้ว่าจะยังไม่ประสบความสำเร็จในการสอน “บทเรียน” นี้ให้กับผู้กำหนดนโยบายบ้านเมือง และแม้ว่านโยบายต่าง ๆ ที่กำลังถูกผลักดันอยู่บนเวทีการเมืองในทุกวันนี้ยังคงซ้ำรอยตัวอย่างที่หนังสือเล่มนี้เคยวิพากษ์วิจารณ์เอาไว้และยังคงสร้างความเสียหายอย่างน่าสะอิดสะเอียน แต่อย่างน้อยหนังสือเล่มนี้ก็ทำหน้าที่ของมันได้ดีในการตอบคำถามที่ค้างคาใจพวกเราได้ว่าทำไมปัญหาเศรษฐกิจของเราจึงเกิดขึ้นวนเวียนไม่จบไม่สิ้นและไม่มีแนวโน้มที่จะดีขึ้นเลย แม้ว่าเราจะมีรัฐบาลที่มีความปรารถนาดีและมีอำนาจเต็มที่พยายามแก้ไขปัญหาละเล่านี้อยู่ก็ตาม

แทนที่จะอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ผ่านการใช้เส้นกราฟ ตัวแปร หรือสมการอันวุ่นวายซับซ้อนอย่างที่นักเศรษฐศาสตร์ทั่วไปจะใช้ ซึ่งดูราวกับเป็นวิธีการที่ออกแบบมาเพื่อบั่นทอนผู้คนให้สับสนมากกว่าจะเสริมสร้างความเข้าใจและปรุงแต่งเศรษฐศาสตร์ให้เป็นวิชาลึกลับที่สงวนไว้ให้กับคนที่ได้ชื่อว่าเป็นนักเศรษฐศาสตร์เท่านั้นจึงจะสามารถเข้าถึงได้ *เศรษฐศาสตร์*

เล่มเดียวจบ เลือกที่จะเป็นสะพานเชื่อมระหว่างเศรษฐศาสตร์
ภาคสาธารณสุขกับปฏิกชนคนธรรมดา คล้ายๆประเด็นที่ดูเหมือน
จะยิ่งใหญ่ไกลตัวผ่านการใช้หลักเหตุและผลที่ทุกคนสามารถคิด
ตามได้ ท่วงคั้นเศรษฐศาสตร์ให้กลับมาเป็นเรื่องที่ทุกคนสามารถ
เข้าใจ แสดงความคิดเห็น และวิพากษ์วิจารณ์ได้อีกครั้งหนึ่ง

แม้ว่าอาจจะดูขวางโลกในทำนอง “มือไม่พายเอาเท้า
ราน้ำ” แต่แท้จริงแล้วสิ่งที่ซ่อนอยู่เบื้องหลังจุดยืนอันแข็งกร้าว
และความยียวนของผู้เขียนนั่นคือคำเตือนที่จำเป็น เพื่อให้เรา
มั่นใจว่าสิ่งที่ (รัฐบาลของ) เรากำลังจะทำนั้นได้พิจารณาถึง
ผลลัพธ์ที่จะตามมาครบถ้วนในทุกมิติแล้ว ทั้งในระยะสั้นและ
ระยะยาว ทั้งที่เกิดขึ้นต่อกลุ่มคนที่เป็นเป้าหมายทางตรงของ
นโยบายและคนกลุ่มอื่น ๆ ที่เหลือทั้งหมดในสังคม

“คนขี้เกียจที่มีความรู้” คือบทบาทอันจำเป็นที่สังคม
ใด ๆ ก็ควรจะมีคนแบบนี้ไว้บ้าง เพื่อเป็นหลักประกันว่าทิศทาง
การพัฒนาสังคมของเราไม่ใช่การพายเรือมุ่งหน้าไปสู่น้ำตก
และเราจะร่วงลงไปกระแทกหินโสโครกตายกันหมด เพราะ
อย่างน้อยถ้านโยบายบางอย่างมีเหตุผลสนับสนุนที่ยอดเยียม
เสียจนทำให้พวกคนขี้เกียจพวกนี้เกียจไม่ออก นั่นแหละเราถึง
จะมั่นใจได้ว่านโยบายนั้นคือนโยบายที่ดีจริง ๆ ไม่ใช่หรือ

วันนี้ เศรษฐศาสตร์เล่มเดียวจบ พร้อมแล้วที่จะเปลี่ยน
คนไทยให้เป็นคนขี้เกียจขวางโลกที่มีความรู้ หนังสือเล่มนี้คงจะ

ไม่สามารถถูกถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาไทยได้อย่างสมบูรณ์
อย่างที่ผมควรจะเป็นหากปราศจากตรวจทานสำนวนและ
เนื้อหาโดย บก.จิงเจ้ Right Shift (ปิยะพงษ์ ภู่อำ) และแรง
สนับสนุนในด้านต่าง ๆ จากคุณนิตยา จันทร์ทอง ผู้จัดการ
ที่ดูแลการผลิตหนังสือเล่มนี้ในทุกขั้นตอน คุณเศรษฐกาญจน์
อนุวัตรวงศ์ บรรณาธิการเล่มที่เก่งกาจ รวมไปถึงทีมงานสำนัก
พิมพ์ซีเอ็ด และเพื่อน ๆ Right Shift ทุกคน และที่สำคัญที่สุด
คือวิสัยทัศน์ของ อาจารย์ปิริยะ สัมพันธ์รักษ์ ที่เชื่อว่าหนังสือ
เล่มนี้คือสิ่งที่จำเป็นสำหรับประเทศของเรา

สิรภพ นิลบดี

1 มีนาคม ค.ศ. 2025

79 ปี หลังจาก *Economics in One Lesson*
ถูกตีพิมพ์ครั้งแรก

คำนำ

ฉบับปรับปรุงใหม่

ฉบับแรกของหนังสือเล่มนี้ตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1946 โดยถูกแปลไป 8 ภาษาทั่วโลก และมีการตีพิมพ์ฉบับปกอ่อนเพิ่มตามมาอีกหลายฉบับ โดยฉบับที่ตีพิมพ์ในปี ค.ศ. 1961 ได้มีการเพิ่มบทใหม่เกี่ยวกับการควบคุมค่าเช่าเข้าไป ซึ่งในฉบับแรกไม่ได้พิจารณาแยกออกมาจากประเด็นเรื่องการควบคุมราคา โดยทั่วไปของรัฐบาล และยังมีการเพิ่มเติมข้อมูลสถิติและตัวเลขอ้างอิงบางอย่างเข้าไปให้เป็นปัจจุบัน

จากนั้นก็ไม่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมใด ๆ อีกเลยจนกระทั่งถึงตอนนี้ เหตุผลหลักก็เพราะว่าไม่มีความจำเป็นอะไรที่จะต้องแก้ไขมัน หนังสือของผมเล่มนี้เขียนขึ้นเพื่อทำความเข้าใจหลักการทางเศรษฐศาสตร์โดยทั่วไปและผลร้ายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นหากละเลยหลักการเหล่านั้น โดยไม่ได้มุ่งความสนใจไปที่ผลร้ายจากกฎหมายข้อหนึ่งข้อใดเป็นการเฉพาะ แม้ว่าผมจะฉายภาพบนพื้นฐานประสบการณ์ของชาวอเมริกัน

ว่าการแทรกแซงของรัฐบาลในลักษณะที่ผมได้เคยวิพากษ์วิจารณ์ไว้นั้นกลับแผ่ขยายไปไกลในระดับสากล จนกระทั่งผู้อ่านชาวต่างชาติหลายคนก็มองว่าหนังสือเล่มนี้กำลังบรรยายนโยบายเศรษฐกิจของประเทศของพวกเขาเอง

อย่างไรก็ดีหลังจากเวลาผ่านไป 32 ปี ผมเริ่มมองว่าเป็นการสมควรที่จะยกเครื่องหนังสือเล่มนี้ครั้งใหญ่ โดยนอกเหนือจากการปรับปรุงตัวอย่างอ้างอิงและตัวเลขสถิติให้ทันสมัยแล้ว ผมยังได้เขียนบทที่ว่าด้วยการควบคุมค่าเช่าใหม่ทั้งหมด เพราะว่าเนื้อหาที่เขียนไว้ในปี ค.ศ. 1961 ดูจะไม่เหมาะสมอีกต่อไป และยังได้เพิ่มบทสุดท้ายคือ “บทเรียนหลังจากผ่านไป 30 ปี” เข้าไปด้วย เพื่อแสดงให้เห็นว่าเพราะเหตุใดในปัจจุบันบทเรียนนี้จึงยังทวีความจำเป็นมากขึ้นกว่าที่เคยเสียอีก

เอช.เอช.

วิลตัน, คอนเนทิคัต
มิถุนายน ค.ศ. 1978

คำนำ

ฉบับตีพิมพ์ครั้งแรก

หนังสือเล่มนี้คือบทวิเคราะห์ความหลงผิดทางเศรษฐศาสตร์ ซึ่งแพร่หลายจนแทบจะกลายเป็นจารีตใหม่ สิ่งเดียวที่ขัดขวางไว้ไม่ให้มันไปถึงจุดนั้นก็คือความย้อนแย้งที่อยู่ในตัวหลักคิดของมันเอง ซึ่งย้อนแย้งเสียจนผู้คนที่ยอมรับในสมมติฐานชุดเดียวกันต้องถูกแบ่งแยกออกเป็น “สำนักคิด” นับร้อยกลุ่ม เนื่องด้วยเหตุผลง่าย ๆ นั่นก็คือมันเป็นไปไม่ได้ที่เรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริงจะเต็มไปด้วยตรรกะที่ผิดซ้ำแล้วซ้ำเล่าอย่างต่อเนื่องได้ ทว่าข้อแตกต่างระหว่างสำนักคิดที่เกิดขึ้นใหม่เหล่านี้กลับเป็นแค่การที่คนกลุ่มหนึ่งตื่นรู้ได้เร็วกว่าคนกลุ่มอื่นว่าสมมติฐานที่ผิดจะนำไปสู่ข้อสรุปที่ไร้สาระ และเมื่อตื่นรู้แล้วก็กลับเลือกที่จะละทิ้งสมมติฐานที่ผิดดังกล่าวไปอย่างไม่รู้ตัว หรือไม่ก็ยอมรับข้อสรุปจากสมมติฐานที่ผิดนั้น เพียงเพราะว่ามันสร้างความหนักใจน้อยกว่าหรืออัครรรยเกินจริงน้อยกว่าข้อสรุปที่ได้จากการใช้ตรรกะที่ถูกต้อง

อย่างไรก็ตาม ณ ช่วงเวลานี้ นโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลมหาอำนาจทั่วโลกล้วนแล้วแต่ได้รับอิทธิพลจากความหลงผิดเหล่านี้ โดยหากไม่ใช่แค่การยอมรับมันทั้งหมด ก็เป็นการยอมรับมันในหลาย ๆ เรื่อง บางทีวิธีการที่กระชับและชั่วที่สุดในการทำความเข้าใจเศรษฐศาสตร์ก็คือการวิพากษ์ข้อผิดพลาดและความหลงผิดเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความผิดพลาดหลักที่เป็นต้นตอของข้อผิดพลาดอื่น ๆ ทั้งหมด นี่คือสมมติฐานในการเขียนหนังสือเล่มนี้และเป็นที่มาของการตั้งชื่อหนังสือให้ทั้งทะเยอทะยานและท้าทายความหลงผิดทั้งหลายที่ว่า

ดังนั้นวัตถุประสงค์หลักของหนังสือเล่มนี้จึงเป็นการอธิบายอย่างละเอียด โดยมีได้เป็นการอ้างว่าแนวคิดหลักที่นำเสนอเป็นความคิดใหม่แต่อย่างใด มันเป็นเพียงการมุ่งแสดงให้เห็นว่าแนวคิดมากมายที่ได้รับการเชิดชูว่าเป็นนวัตกรรมและความก้าวหน้าอันชาญฉลาดนั้น แท้จริงแล้วเป็นเพียงการหวนกลับมาอีกครั้งของข้อผิดพลาดจากอดีตกาล และเป็นอีกหนึ่งข้อพิสูจน์ของคำกล่าวที่ว่าผู้ใดไม่สนใจอดีตย่อมถูกสาปให้ต้องทำผิดซ้ำร้ายเรื่องเก่า ตัวผมเองก็คาดหวังงานเขียนชิ้นนี้คงถูกจัดอยู่ในกลุ่ม “คลาสสิก” “อนุรักษนิยม” หรือ “ดั้งเดิม” ไม่ต้องสงสัยเลยว่าอย่างน้อยคำเหล่านี้จะเป็นคำที่พวกหัวหมอซึ่งตกเป็นเป้าวิพากษ์วิจารณ์โดยหนังสือเล่มนี้จะใช้เพื่อปลุกเร้า ทว่าผู้สนใจศึกษาเพื่อมุ่งเป้าจะเข้าใจถึงความเป็นจริงให้มากที่สุดจะไม่หวั่นไหวต่อคำเหล่านี้ เขาจะไม่หมกมุ่นอยู่

กับการแสวงหาการปฏิวัติหรือ “การเริ่มต้นใหม่” ในกระบวนคิดทางเศรษฐศาสตร์ แน่นนอนว่าจิตใจของเขาย่อมเปิดกว้างทั้งต่อแนวคิดแบบเก่าและแบบใหม่ และเขาย่อมพอใจที่จะสละความอยากอวดภูมิและความกระหยิ่มกระหือริ่อในการแสวงหาความสดใหม่และความคิดริเริ่มทิ้งไป ดังที่มอร์ริสอาร์. โคเฮน (Morris R. Cohen) ได้กล่าวไว้ว่า “หลักคิดที่ว่าเราสามารถละทิ้งมุมมองทั้งหมดของนักคิดรุ่นก่อนหน้า ย่อมทำลายความหวังที่ว่าผลงานของเราจะสามารถมีคุณค่าต่อผู้อื่น”¹

เนื่องด้วยงานเขียนชิ้นนี้คือการวิพากษ์วิจารณ์ ผมจึงขอหยิบยืมแนวคิดของท่านอื่น ๆ มาใช้อย่างอิสระโดยไม่ได้แสดงการอ้างอิงอย่างละเอียด (ยกเว้นเพียงเชิงอรรถและการยกคำพูดมาอ้างถึง ซึ่งก็มีอยู่น้อยมาก) แนวทางเช่นนี้เป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เมื่อใครสักคนหนึ่งเขียนงานในสาขาวิชาที่เคยมีนักคิดผู้ยิ่งใหญ่ของโลกหลายคนได้เคยบุกเบิกเอาไว้แล้ว แต่ก็มีนักเขียนอย่างน้อย 3 ท่านที่นับว่ามีบุญคุณต่อผมในลักษณะที่เฉพาะเจาะจงเสียจนไม่อาจละเลยที่จะกล่าวนามของพวกท่านได้ หนี้บุญคุณอันยิ่งใหญ่ที่สุดสำหรับกรอบแนวคิดอันเป็นแกนหลักในการวิพากษ์วิจารณ์ของหนังสือเล่มนี้คือ บทความเรื่อง *Ce qu'on voit et ce qu'on ne voit pas* ของเฟรเดอริก บาสเตียต์ ซึ่งหากนับจนถึงปัจจุบันบทความนี้ก็มิอาจ

¹ *Reason and Nature* (1931), P.X.

เกือบจะ 100 ปีแล้ว อันที่จริงก็อาจมองได้ว่าหนังสือของผมเล่มนี้คือการนำแนวทางซึ่งปรากฏอยู่ในผลงานชิ้นดังกล่าวของบาสเดียต์มาขยายความ พร้อมทั้งปรับปรุงให้ครอบคลุมและเข้ากับยุคสมัยมากยิ่งขึ้น สำหรับอีกท่านซึ่งผมติดหนี้บุญคุณเป็นลำดับที่ 2 คือฟิลิป วิกสตีต (Philip Wicksteed) โดยเฉพาะจากบทที่ว่าด้วยค่าแรงและบทสรุปสุดท้ายจากหนังสือ *Commonsense of Political Economy* ของท่าน และอีกท่านซึ่งผมติดหนี้บุญคุณเป็นลำดับที่ 3 ได้แก่ลุดวิก ฟอน มิเซส (Ludwig von Mises) ซึ่งได้ส่งต่อหลักการพื้นฐานทุกอย่างมาให้จนอาจนับได้ว่าหนังสือเล่มนี้ทั้งเล่มคือการต่อยอดจากงานเขียนของท่านในภาพรวม หนังสือคุณที่เฉพาะเจาะจงที่สุดของผมต่อบทวิพากษ์ของท่านคือการอธิบายกระบวนการแพร่กระจายของภาวะเงินเฟ้อว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร

โดยในขณะที่กำลังชำแหละความหลงผิดต่าง ๆ ตลอดทั้งเล่ม ผมคิดว่าการอ้างถึงชื่อผู้มีแนวคิดเช่นนั้นยังสำคัญน้อยกว่าการให้เครดิตกับแนวคิดที่ถูกเสียอีก เพราะหากจะอ้างชื่อก็จะต้องให้ความเป็นธรรมกับนักเขียนแต่ละรายที่ถูกวิจารณ์ ด้วยการหยิบยกเอาคำพูดต้นทางมาขยายความสิ่งที่เขาต้องการจะสื่อในแต่ละจุด ไล่ตั้งแต่ความไม่ชัดเจนของตัวเอง ความไม่คงเส้นคงวาในตรรกะ ไปจนถึงประเด็นอื่น ๆ อีกมากมาย ดังนั้นผมเชื่อว่าคงจะไม่มีใครรู้สึกผิดหวังที่จะไม่ได้เห็นชื่อของคาร์ล มาร์กซ์ (Karl Marx) ทอร์สไตน์ เวเบลน (Thorstein

Veblen) พันธรีดักลาส (Major Douglas) ลอร์ดเคนส์ (Lord Keynes) ศาสตราจารย์อัลวิน แฮนเซน (Professor Alvin Hansen) และคนอื่น ๆ ปรากฏบนหน้าหนังสือนี้ จุดประสงค์ของหนังสือเล่มนี้ไม่ใช่การจับผิดประเด็นที่เฉพาะเจาะจงของนักเขียนแต่ละราย แต่คือการเปิดโปงความหลงผิดทางเศรษฐศาสตร์ในรูปแบบที่พบได้บ่อยที่สุด พบได้กว้างขวางที่สุด หรือมีอิทธิพลมากที่สุด เพราะความหลงผิดทั้งหลายนั้นเมื่อมันไปถึงจุดที่ได้รับความนิยมแล้ว คนก็ไม่รู้จักต่อไปว่าใครเป็นคนต้นคิด รายละเอียดปลีกย่อยหรือความกำกวมของคนต้นคิดเรื่องนั้นจะจางหายไป หลักคิดต่าง ๆ จะถูกผมทำให้เข้าใจง่ายขึ้น เพื่อให้ความลวงหลอกซึ่งซ่อนตัวอยู่ภายใต้ข้อจำกัด ความกำกวม และสมการคณิตศาสตร์ที่โยงใยกันอยู่ปรากฏออกมา ดังนั้นผมจึงหวังว่าจะไม่ถูกกล่าวหาว่ามีความลำเอียงจากการหยิบยกหลักคิดที่กำลังได้รับความนิยมมานำเสนอในรูปแบบที่อาจจะไม่สอดคล้องกับสิ่งที่ลอร์ดเคนส์หรือนักเขียนท่านอื่นวางหลักการไว้แบบเป๊ะ ๆ เพราะสิ่งที่เราสนใจในที่นี้คือความเชื่อที่กลุ่มมีอิทธิพลทางการเมืองและรัฐบาลยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ไม่ใช่ต้นตอความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ของความเชื่อเหล่านั้น

สุดท้ายแล้วผมหวังว่าผู้อ่านจะให้ภัยที่ผมอ้างอิงข้อมูลทางสถิติน้อยเหลือเกินในหนังสือเล่มนี้ ความพยายามใช้สถิติเป็นเครื่องมือยืนยันถึงผลกระทบของภาษีศุลกากร การกำหนด

ราคา ภาวะเงินเฟ้อ และการควบคุมสินค้าโภคภัณฑ์อย่างถ่มหิน
ยาง และฝ้ายนั้น จะทำให้หนังสือเล่มนี้ทวีความหนาเกินกว่า
ที่ตั้งใจไว้ ยิ่งไปกว่านั้นในฐานะนักข่าวและนักหนังสือพิมพ์
ผมทราบเป็นอย่างดีว่าข้อมูลทางสถิติจะล้าสมัยไปอย่างรวดเร็ว
และถูกแทนที่ด้วยตัวเลขที่ใหม่กว่าในภายหลัง ผมขอแนะนำว่า
ใครก็ตามที่สนใจเกี่ยวกับปัญหาเชิงเศรษฐศาสตร์เรื่องใดเรื่อง
หนึ่งเป็นการเฉพาะเจาะจงควรที่จะหาอ่านจากเอกสารทาง
สถิติและบทวิเคราะห์ “บนพื้นฐานความเป็นจริง” ที่ร่วมสมัย
แล้วจะพบว่าการศึกษาสถิติให้ถูกต้องนั้นไม่ใช่เรื่องยากหาก
ใช้หลักการพื้นฐานที่ได้เรียนรู้มาเป็นประทีปนำทางให้ตัวเอง

ผมได้พยายามเขียนหนังสือเล่มนี้ให้เรียบง่ายและ
หลีกเลี่ยงการใช้ศัพท์ทางเทคนิคให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
โดยที่ยังคงรักษาความถูกต้องของตรรกะเอาไว้ตลอดทั้งเล่ม
เพื่อให้ผู้อ่านที่ไม่มีพื้นฐานความรู้ทางเศรษฐศาสตร์มาก่อน
ก็สามารถเข้าใจเนื้อหาได้อย่างสมบูรณ์

แม้หนังสือเล่มนี้จะถูกเรียบเรียงให้เป็นเนื้อหาเดียวต่อ
เรื่องทั้งเล่ม ทว่ามียุ่ 3 บทที่เคยถูกตีพิมพ์เป็นบทความเดียว
ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกันออกมาแล้วก่อนนี้ และผมต้องขอขอบคุณ
หนังสือพิมพ์ *New York Times* นิตยสาร *American Scholar*
และนิตยสาร *The New Leader* ที่อนุญาตให้นำเนื้อหาซึ่ง
เคยเผยแพร่ในสื่อสิ่งพิมพ์ของพวกเขามาตีพิมพ์ซ้ำได้ ผมขอ

ขอบคุณศาสตราจารย์ลุดวิก ฟอน มิเชสที่ได้กรุณาอ่านต้นฉบับ
และมอบคำแนะนำซึ่งมีประโยชน์อย่างมาก โดยแน่นอนว่า
ความคิดเห็นใด ๆ ที่ได้แสดงไว้ในหนังสือเล่มนี้ล้วนเป็น
ความรับผิดชอบของตัวเองแต่เพียงผู้เดียว

เอช.เอช.

นิวยอร์ก

25 มีนาคม ค.ศ. 1946

สารบัญ

ภาค 1 : บทเรียน

บทที่ 1	บทเรียน	35
---------	---------------	----

ภาค 2 : นำบทเรียนไปใช้

บทที่ 2	กระจกหน้าต่างที่แตกร้าว	47
บทที่ 3	พรแห่งหยานะ	51
บทที่ 4	งานภาคสาธารณะจากภาษีประชาชน	63
บทที่ 5	ภาษีขัดขวางการผลิต	75
บทที่ 6	สินเชื่อบิดเบือนการผลิต	79
บทที่ 7	คำสาปแห่งเครื่องจักร	93
บทที่ 8	กลวิธีกระจายงาน	115
บทที่ 9	ปลดประจำการทหารและเจ้าหน้าที่รัฐ	125
บทที่ 10	ความหมกมุ่นกับการจ้างงานเต็มอัตรา	131
บทที่ 11	ภาษี "สุลกากร" ปกป้องใครกันแน่?	137
บทที่ 12	แรงผลักดันการส่งออก	155

บทที่ 13	ราคา "ที่เป็นธรรม"	165
บทที่ 14	ช่วยชีวิตอุตสาหกรรม X	179
บทที่ 15	ระบบราคาทำงานอย่างไร	189
บทที่ 16	"การลดความผันผวน" ของสินค้าโภคภัณฑ์	201
บทที่ 17	การควบคุมราคาโดยรัฐบาล	213
บทที่ 18	การควบคุมค่าเช่า ทำให้เกิดอะไรขึ้นกันแน่?.....	229
บทที่ 19	กฎหมายค่าแรงขั้นต่ำ	241
บทที่ 20	สภาพแรงงานช่วยยกระดับค่าแรง จริงหรือ?.....	251
บทที่ 21	ค่าแรงที่ "เพียงพอที่จะซื้อสินค้า คืนมาได้"	271
บทที่ 22	หน้าที่ของกำไร	285
บทที่ 23	ภาพลองตาของเงินเฟ้อ	293
บทที่ 24	เมื่อการเก็บออมถูกใส่ร้าย	315
บทที่ 25	บททวนบทเรียน	339

ภาค 3 : บทเรียนหลังจากผ่านไป 30 ปี

บทที่ 26	บทเรียนหลังจากผ่านไป 30 ปี	357
หนังสือแนะนำ		374

ภาค 1
บทเรียน

บทที่ 1

บทเรียน

1

ไม่ใช่เรื่องบังเอิญที่เศรษฐศาสตร์คือสาขาวิชาที่ถูกหลงกลอนด้วยมายาคติมากกว่าศาสตร์วิชาอื่นใดของมนุษย์ ถ้าพึงแค่ธรรมชาติของตัวมันเองก็ยุ่งยากพออยู่แล้ว ซ้ำยังยิ่งซับซ้อนขึ้นอีกเป็นพันเท่าจากเรื่องสัพเพเหระแวดล้อมที่ไม่ได้มีนัยสำคัญ อย่างเช่นฟิสิกส์ คณิตศาสตร์ หรือกระทั่งวิชาแพทย์ โดยเฉพาะการเรียกร้องหาผลประโยชน์ให้กับตัวเอง เราจะได้เห็นว่าแม้ในขณะที่กลุ่มคนแต่ละกลุ่มมีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจบางอย่างสอดคล้องกัน ขณะเดียวกันกลุ่มคนเหล่านั้นก็มีผลประโยชน์ในลักษณะที่ขัดแย้งระหว่างกันด้วย ในขณะที่นโยบายสาธารณะบางอย่างสร้างประโยชน์ระยะยาวให้กับทุกคน นโยบายที่เลือกกลับเอื้อประโยชน์ให้คนกลุ่มเดียว

โดยมีคนกลุ่มอื่นเป็นผู้รับภาระ กลุ่มที่ได้ประโยชน์จากนโยบายประเภทนี้ หรือมีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงจากเรื่องนี้ ย่อมต้องยื่นกรานให้เหตุผลเข้าข้างตัวเอง โดยจะอ้างวานมือดีที่สุดที่หาได้ให้มาใช้เวลาทั้งวันทั้งวันเพื่อนำเสนอแนวคิดฝั่งตัวเอง จนกระทั่งในที่สุดแล้วสามารถโน้มน้าวสาธารณชนจนคล้อยตามว่ามุมมองเหล่านี้น่าเชื่อถือ หรือไม่อย่างนั้นก็ปั่นหัวผู้คนให้สับสนจับต้นชนปลายไม่ถูกไปเสียเลย

นอกจากการเรียกร้องผลประโยชน์ให้กับตัวเองอย่างไม่จบไม่สิ้นแล้ว ยังมีอีกหนึ่งปัจจัยหลักที่ก่อให้เกิดความหลงผิดทางเศรษฐศาสตร์ใหม่ ๆ ขึ้นทุกวัน นั่นคือสันดานของมนุษย์ในการเลือกมองผลกระทบของนโยบายแค่เฉพาะหน้าหรือเฉพาะกลุ่มเท่านั้น แต่กลับละเลยที่จะตั้งคำถามถึงผลกระทบระยะยาวของนโยบายนั้นที่มีต่อคนทุกกลุ่ม ไม่ใช่แค่เฉพาะบางกลุ่ม นี่คือตรรกะวิบัติของการมองข้ามผลพวงในลำดับรองลงมา

ทั้งหมดนี้คือความแตกต่างระหว่างนักเศรษฐศาสตร์จำพวกที่ดีและแย่ นักเศรษฐศาสตร์ที่แย่เห็นแค่สิ่งที่แล่นเข้ามากระทบลูกตาในชั่วขณะนั้น แต่นักเศรษฐศาสตร์ที่ดีย่อมมองไปไกลกว่า นักเศรษฐศาสตร์ที่แย่เห็นเฉพาะผลลัพธ์ทางตรงของแผนที่ถูกนำเสนอขึ้นมา แต่นักเศรษฐศาสตร์ที่ดีพิจารณาถึงผลลัพธ์ทางอ้อมในระยะยาวด้วย นักเศรษฐศาสตร์ที่แย่เห็นแค่ว่านโยบายนั้นสร้างผลกระทบหรือกำลังจะสร้าง

ผลกระทบแบบไหนดึงกับคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นการเฉพาะ แต่นักเศรษฐศาสตร์ที่ดีจะตั้งคำถามด้วยว่านโยบายดังกล่าวส่งผลกระทบอย่างไรกับคนทุกกลุ่ม

ความแตกต่างนี้ดูเหมือนจะชัดเจน การมองให้เห็นผลลัพธ์ทั้งหมดของนโยบายตรงหน้าที่จะเกิดขึ้นกับทุกคนอาจดูเหมือนเป็นข้อควรระวังขั้นพื้นฐาน แต่ทุกคนต่างก็รู้ตัวกันดีอยู่แล้วไม่ใช่หรือ ว่าชีวิตนั้นเต็มไปด้วยสิ่งเย้ายวนที่ดูน่ารื่นรมย์ในระยะสั้น แต่จะนำไปสู่หายนะในท้ายที่สุด เด็กน้อยทุกคนก็รู้อยู่แล้วไม่ใช่หรือ ว่าหากกินขนมมากไปก็จะทำให้เจ็บป่วย สหายนักสังสรรค์ก็รู้อยู่แล้วไม่ใช่หรือ ว่าเมื่อเมาหิวรำน้ำแล้วย่อมต้องตื่นเช้ามาพร้อมอาการปวดหัวคลื่นไส้ คนขี่เหล็กก็รู้อยู่แล้วไม่ใช่หรือ ว่าพวกเขากำลังทำร้ายตับและบั่นทอนชีวิตของตัวเองให้สั้นลง พวกเขาเสียผู้เสียคนต่างก็รู้อยู่แล้วไม่ใช่หรือ ว่าพวกเขากำลังเล่นกับความเสี่ยงทุกแบบตั้งแต่การถูกแบล็กเมล์ไปจนถึงโรคติดต่อสุดท้ายแล้วเมื่อย้อนกลับมาที่แง่มุมเชิงเศรษฐศาสตร์ในระดับบุคคล พวกคนที่ไม่ทำงานทำการและพวกที่ใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายไม่รู้หรืออย่างไร ว่าแม้ตอนนี้ชีวิตของพวกเขาจะยังไปได้สวย แต่พวกเขาก็กำลังมุ่งหน้าสู่อาคตแห่งการเป็นหนี้และความยากจน

ทว่าเมื่อเราก้าวเท้าเข้าสู่โลกของเศรษฐศาสตร์ภาคสาธารณะ ความจริงพื้นฐานเหล่านี้กลับถูกเมิน มีคนมากมายที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นนักเศรษฐศาสตร์สมองเพชร ผู้ซึ่งด้อยค่าการเก็บออมและแนะนำให้ประเทศชาติใช้จ่ายอย่าง

สรุปสรุ่ยโดยฉายภาพว่านั่นคือทางรอดของระบบเศรษฐกิจเมื่อใครก็ตามถ้ามถึงผลที่ตามมาของนโยบายเหล่านี้ในระยะยาว พวกเขาก็ตอบสนอง ๆ เหมือนเวลาที่เด็กมือเดิบตอบพ่อที่กำลังตักเตือนว่า “อย่างไรในระยะยาวเราก็ตายกันหมดอยู่ดี (In the long run we are all dead)”¹ แล้วถ้อยคำเล่นลิ้นชู้ ๆ เช่นนี้ก็ถูกบอกเล่าต่อมาราวกับเป็นถ้อยคำคมคายที่ทรงพลังและเป็นภูมิปัญญาอันสูงส่ง

ช่างน่าเศร้าที่ในทางตรงกันข้ามนั้น ณ วันนี้พวกเราเองก็กำลังทนทุกข์กับผลกระทบในระยะยาวของนโยบายจากอดีตไม่ว่าจะใกล้หรือไกล “วันนี้” ได้กลายมาเป็น “วันพรุ่งนี้” ที่นักเศรษฐศาสตร์ชั้นเลวจากเมื่อวานบอกให้เราไม่ต้องสนใจเรื่องของมันหรอก ผลกระทบในระยะยาวของนโยบายทางเศรษฐกิจบางอย่างอาจเห็นได้ชัดภายในระยะเวลาไม่กี่เดือน ในขณะที่ผลของนโยบายอื่น ๆ อาจไม่ปรากฏไปอีกหลายปี และผลของนโยบายบางอย่างกว่าจะเห็นได้ชัดก็ผ่านไปหลายทศวรรษ แต่ไม่ว่าจะในกรณีไหน ผลกระทบในระยะยาวนั้นก็คือส่วน

¹ ประโยค “In the long run we are all dead” เป็นคำกล่าวของจอห์น เมย์นาร์ด เคนส์ (John Maynard Keynes) นักเศรษฐศาสตร์ชาวอังกฤษผู้ทรงอิทธิพลที่สุดในศตวรรษที่ 20 เขาเป็นผู้วางรากฐานให้กับแนวคิดเศรษฐศาสตร์สำนักเคนส์ (Keynesian economics) ที่อ้างว่าอัตราการบริโภคและการส่งออกที่สูงแสดงถึงความมั่งคั่งของประเทศ แนวคิดนี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจของหลายประเทศทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งนโยบายการเงินและการคลังเพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงภาวะเศรษฐกิจถดถอย : ผู้เรียบเรียง

หนึ่งของตัวนโยบายมาตั้งแต่แรกเริ่ม ไม่ต่างกับที่ไก่อ้อมต้องฟัก
ออกมาจากไข่ และดอกไม้ย่อมต้องงอกออกมาจากเมล็ดพันธุ์

จากทัศนะนี้ เศรษฐศาสตร์ทั้งหมดสามารถย่อลงได้
เหลือเพียงบทเรียนเดียว และบทเรียนนั้นก็สามารถย่อลง
ได้เหลือเพียงประโยคเดียว *ศิลปะแห่งเศรษฐศาสตร์นั้นว่าด้วย
การมองให้เห็นไม่เพียงแค่ผลกระทบเฉพาะหน้า แต่ต้องเห็นถึง
ผลกระทบระยะยาวของทุก ๆ กฎหมายหรือนโยบาย มั่นว่า
ด้วยการสำรวจผลกระทบของนโยบาย ไม่เพียงแต่ที่ส่งผลกับ
คนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่ต้องสำรวจผลกระทบที่เกิดขึ้นกับทุกคน*

2

90 เปอร์เซนต์ของมายาคติทางเศรษฐศาสตร์ที่กำลัง
สร้างความเสียหายอย่างน่าเศร้าในโลกทุกวันนี้คือผลลัพธ์จาก
การละเลยบทเรียนข้างต้น ความหลงผิดดังกล่าวล้วนแตกแขนง
ออกมาจากความหลงผิดหลักประการใดประการหนึ่งนี้ หรือไม่
ก็ทั้ง 2 ประการ ประการหนึ่งคือ การพิจารณาแค่ผลกระทบ
เฉพาะหน้าของกฎหมายหรือข้อเสนออื่น ๆ และอีกประการ
หนึ่งคือ การพิจารณาแค่เฉพาะผลกระทบที่เกิดขึ้นกับคน
กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยละเลยคนกลุ่มอื่น ๆ

แน่นอนว่าความผิดพลาดในทางตรงกันข้ามก็มีความเป็น
ไปได้ โดยในการพิจารณานโยบายเราไม่ควรให้ความสำคัญ
แค่เฉพาะกับ ผลลัพธ์ระยะยาวที่จะเกิดขึ้นต่อชุมชนโดยรวม

นี่คือความผิดพลาดที่มักจะเกิดขึ้นบ่อยกับนักเศรษฐศาสตร์คลาสสิก (classical economists)² ซึ่งนำไปสู่ความไม่แยแสบางรูปแบบต่อชะตากรรมของกลุ่มคนที่ได้รับความบอบช้ำในระยะสั้นจากนโยบายหรือการพัฒนาที่เชื่อได้ว่าจะให้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าในระยะยาว

แต่เมื่อเทียบกันแล้ว ปัจจุบันความผิดพลาดอย่างหลังนี้เกิดขึ้นโดยคนไม่กี่คน และส่วนใหญ่ในบรรดาไม่กี่คนนั้นก็เป็่นนักเศรษฐศาสตร์มืออาชีพ ความหลงผิดแบบที่พบได้บ่อยที่สุด เกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำเล่าในเกือบทุกบทสนทนาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเศรษฐกิจ อยู่ในการปราศรัยทางการเมืองนับพันครั้ง ความหลงเหลือที่เป็นหัวใจของเศรษฐศาสตร์ “แบบใหม่” คือการมุ่งเน้นผลประโยชน์ของนโยบายที่มีต่อคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นพิเศษ และละเลยหรือลดทอนความสำคัญของผลระยะยาวที่มีต่อชุมชนโดยรวม ซึ่งพวกนักเศรษฐศาสตร์ “รุ่นใหม่” ยกย่องตัวเองว่านั่นแหละคือวิธีการที่ยอดเยี่ยม แทบจะเรียกได้ว่าเป็นการปฏิบัติแบบก้าวกระโดดเหนือพวกนักเศรษฐศาสตร์

² นักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก (classical economists) มีหลักปรัชญาหรือแนวคิดในกระบวนการสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่เน้นให้ความสำคัญกับการเก็บออม การสั่งสมทุน การลงทุน และการผลิตของภาคเอกชนเป็นหลัก โดยเชื่อว่า “อุปทานก่อให้เกิดอุปสงค์ในตัวเอง” หรือหมายถึงการปล่อยให้เศรษฐกิจดำเนินไปในแบบเสรีนิยมหรือทุนนิยม โดยรัฐบาลไม่ควรเข้าไปแทรกแซงกลไกตลาด ซึ่งบิดาของแนวคิดเศรษฐศาสตร์คลาสสิกคืออดัม สมิท (Adam Smith) : ผู้เรียบเรียง

“แบบคลาสสิก” หรือ “แบบดั้งเดิม (orthodox)” เพราะพวกเขาใส่ใจกับผลระยะสั้นที่อีกฝ่ายมักจะมองข้าม ทว่าในการที่พวกเขาเองละเลย มองข้าม หรือไม่ให้ความสำคัญกับผลระยะยาวนั้นคือการสร้างความผิดพลาดที่ร้ายแรงกว่ามาก พวกเขาเอาแต่เพ่งพิจารณาต้นไม้บางต้นอย่างละเอียดถี่ถ้วน จนมองไม่เห็นภาพรวมของป่าทั้งผืน วิธีการและข้อสรุปของพวกเขามักเป็นการขายผ้าเอาหน้ารอด บางครั้งพวกเขาก็ต้องประหลาดใจเมื่อพบว่าตัวเองนั้นเห็นด้วยกับแนวคิดพานิชย์นิยมแบบยุคศตวรรษที่ 17³ อันที่จริงแล้วพวกเขาตกหลุมพรางเก่าแก่ทุกข้อ (หรืออาจจะไม่ตกก็ได้ หากไม่ทำตัวย้อนแย้งเช่นนั้น) ที่นักเศรษฐศาสตร์คลาสสิกอย่างพวกเราเคยหวังว่าได้กำจัดไปตลอดกาลแล้ว

3

น่าเศร้าที่บ่อยครั้ง พวกนักเศรษฐศาสตร์ชั้นเลวมักนำเสนอเรื่องผิดๆ ต่อสาธารณชนได้ดีกว่าเรื่องจริงที่ถูกนำเสนอโดยนักเศรษฐศาสตร์ชั้นดี พวกเขามักดัดพ้ออยู่เนื่อง ๆ ว่าพวกนักปลุกระดมทางการเมืองนั้นสามารถใช้เวทีปราศรัย

³ ลัทธิพาณิชย์นิยมแบบศตวรรษที่ 17 (17th century mercantilism) เป็นทฤษฎีและระบบเศรษฐกิจที่โดดเด่นในยุโรปช่วงศตวรรษที่ 16-18 โดยมีหลักการพื้นฐานคือความมั่งคั่งของชาตินั้นวัดจากปริมาณทองคำและเงินสำรองที่ถือครอง และรัฐบาลควรดำเนินนโยบายเพื่อเพิ่มการส่งออกและลดการนำเข้าเพื่อสะสมโลหะมีค่าเหล่านี้ให้ได้มากที่สุด ลัทธินี้มีส่วนก่อให้เกิดแนวคิดการล่าอาณานิคมเพื่อยึดครองทรัพยากรและโลหะมีค่าจากประเทศอื่น ๆ นักเศรษฐศาสตร์รุ่นหลัง เช่น อัดัม สมิท วิกาซวิชการ์ณ ลัทธิพาณิชย์นิยม โดยมองว่ามันเป็นระบบที่บิดเบือนและไม่ยั่งยืน สมิทเชื่อว่าการค้าเสรีและการแบ่งงานกันกันทำระหว่างประเทศต่าง ๆ จะนำไปสู่ความมั่งคั่งที่แท้จริงสำหรับทุกประเทศทั่วโลก : ผู้เรียบเรียง

ผลักดันวิธีคิดทางเศรษฐศาสตร์ที่เง่า ๆ ออกมาได้ดูดีมีเหตุผลมากกว่าเวลาคนซื้อตรงพยายามจะแย้งว่ามันผิดพลาดอย่างไร ทว่าสาเหตุพื้นฐานของเรื่องนี้ก็ไม่ได้ลึกลับซับซ้อนแต่อย่างใด คือนักปลุกปั่นทางการเมืองและพวกนักเศรษฐศาสตร์ชั้นเลว นั้นนำเสนอความจริงเพียงครึ่งเดียว พวกเขาพูดถึงแค่เฉพาะผลกระทบเฉพาะหน้าหรือผลกระทบเฉพาะกลุ่มของนโยบายที่กำลังนำเสนออยู่ พวกเขาพูดแค่เฉพาะส่วนที่ทำให้ตัวเองดูดีเท่านั้น

ในกรณีแบบนี้ทางแก้คือการแสดงให้เห็นว่านโยบายที่กำลังเป็นประเด็นอยู่นั้นยังมีผลกระทบแบบที่ไม่พึงปรารถนาในระยะยาวอยู่ด้วย หรือไม่มันก็ให้ประโยชน์กับคนเพียงกลุ่มเดียวโดยต้องแลกมากับราคาที่คนกลุ่มอื่น ๆ ต้องจ่าย ทางออกคือการนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมและแก้ไขความจริงครึ่งเดียวนั้น ด้วยความจริงอีกครั้งหนึ่งที่เหลือ ทว่าการพิจารณาผลกระทบหลัก ๆ ทั้งหมดที่จะเกิดขึ้นกับทุกคนจากแนวทางที่ถูกนำเสนอ มานั้นจำเป็นที่จะต้องชี้ให้เห็นเหตุและผลที่ผูกโยงกันเป็นห่วงโซ่ อันซับซ้อนยาวเหยียดและน่าเบื่อ ผู้ฟังส่วนใหญ่จะพบว่าห่วงโซ่แห่งตรรกะนี้ยากเกินไปที่จะติดตาม และในไม่ช้าก็จะเบื่อจนเลิกสนใจไปเอง ซึ่งพวกนักเศรษฐศาสตร์ชั้นเลวได้เข้ามาให้ท้ายความอ่อนแอทางปัญญาและความเกียจคร้านนี้ด้วยการยืนยันกับผู้ฟังว่า พวกเขาไม่จำเป็นจะต้องพยายามคิดตามเหตุผลพวกนั้นหรือเปิดใจเรียนรู้เรื่องเหล่านั้นเลย เพราะว่ามันเป็นเพียง

แค่แนวคิด “แบบคลาสสิก” หรือ “แบบปล่อยตามยถากรรม (laissez-faire)” หรือเป็นเพียง “คำแก้ต่างของนายทุน” หรือวาทกรรมเหยียดหยามอะไรก็ตามที่อาจจะด้อยค่าอีกฝ่ายให้จมดินไปได้

เราได้กล่าวถึงธรรมชาติของตัวบทเรียนในเชิงนามธรรม และกล่าวถึงความหลงผิดที่เป็นขวากหนามขวางทางอยู่ไปแล้ว แต่บทเรียนจะยังคงไม่สัมฤทธิ์ผล และความหลงผิดทั้งหลายจะยังคงเล็ดลอดสายตาไปจนกว่าทั้งสองสิ่งนี้จะถูกฉายภาพผ่านการใช้อย่าง ซึ่งการใช้กรณีศึกษาจะพาเราเดินทางจากปัญหาทางเศรษฐศาสตร์ที่ระดับพื้นฐานที่สุดไปสู่ปัญหาที่ยากและซับซ้อนที่สุด ตัวอย่างเหล่านี้จะช่วยให้เราเรียนรู้ที่จะตรวจพบและหลีกเลี่ยงความหลงผิดตั้งแต่จำพวกที่เด่นชัดเตะตาที่สุด ไปจนถึงบางจำพวกที่เร้นลับยากจะเข้าใจที่สุด และเพื่อการนั้น เราจะมุ่งหน้าสู่บทถัดไปโดยทันที

คู่มือเศรษฐศาสตร์ระดับตำนานโดย Henry Hazlitt

จากบรรดานักคิดแถวหน้าของวิชาเศรษฐศาสตร์สำนักออสเตเรียน แฮชลิตต์ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้มีอิทธิพลสำคัญต่อขบวนการสนับสนุนทุนนิยมตลาดเสรีในยุคปัจจุบัน

คำพยากรณ์ที่กระชับและอัดแน่นด้วยสาระของเขาได้เปิดโปงมายาคติทางเศรษฐศาสตร์มากมายที่แพร่หลายจนแทบจะกลายเป็นจารีตใหม่ มุมมองของแฮชลิตต์บนแนวทางการแก้ปัญหาที่ไม่ต้องพึ่งรัฐบาล จุดยืนอันหนักแน่นด้วยเหตุผลในการต่อต้านการใช้จำแนกขนาดดุลของรัฐ และการเน้นย้ำความสำคัญของตลาดเสรี เสรีภาพทางเศรษฐกิจของปัจเจก รวมไปถึงอันตรายของการแทรกแซงโดยรัฐ ทั้งหมดนี้ทำให้ **Economics in One Lesson** ยังคงทรงคุณค่าและเชื่อมโยงกับโลกยุคปัจจุบันได้ไม่ต่างกับที่เคยเป็นมาตลอดหลายทศวรรษ

“นี่คือผลงานอันยอดเยี่ยม พูดถึงสิ่งที่จะต้องถูกพูดถึงมากที่สุดอย่างตรงประเด็น ด้วยความกล้าหาญและซื่อตรงอย่างหาได้ยาก ผมไม่รู้จักหนังสือร่วมสมัยเล่มอื่นใดที่จะสามารถมอบความรู้เกี่ยวกับความจริงพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ให้กับปัญญาชนทั่วไปได้ในเวลาอันสั้นเช่นนี้”

— ฟรีดริช ฮาเย็ก (Friedrich Hayek)

เจ้าของรางวัลโนเบลสาขาเศรษฐศาสตร์ ปี ค.ศ. 1974

“แม้หนังสือเล่มนี้จะเขียนในปี ค.ศ. 1946 และปรับปรุงในปี ค.ศ. 1978 แต่เนื้อหายังคงทันสมัย เพราะหลักเศรษฐศาสตร์ที่ดีไม่มีวันล้าสมัย หากต้องการเข้าใจเศรษฐศาสตร์ในแบบที่กระชับ ตรงไปตรงมา และสามารถนำไปใช้คิดวิเคราะห์เหตุการณ์ทางเศรษฐกิจรอบตัวได้ หนังสือเล่มนี้คือจุดเริ่มต้นที่ดีที่สุด”

— ดร. เต็มยศ ปาลเดชพงศ์

ผู้เขียน *Political Cartoonomics เศรษฐศาสตร์การเมืองฉบับการ์ตูน*

เฮนรี แฮชลิตต์ (ค.ศ. 1894–1993) เป็นทั้งนักปรัชญาด้านอริสโตนิยมนักเศรษฐศาสตร์และนักข่าว เคยดำรงตำแหน่งรองประธานมูลนิธิเพื่อการศึกษาด้านเศรษฐกิจ (Foundation of Economic Education) และเป็นบรรณาธิการคนแรก ๆ ของนิตยสาร *The Freeman* ซึ่งเป็นสิ่งพิมพ์ที่มีชื่อเสียงในด้านการสนับสนุนแนวคิดอริสโตนิยมนัก

พร้อมจำหน่ายในรูปแบบ

- ☒ e-book (PDF) ☐ e-book (EPUB) ☐ audiobook
☒ ปกอ่อน ☐ LARGE PRINT (ตัวอักษรขนาดใหญ่)

www.se-ed.com

sbc.fans

SE-ED Publisher

ไฮไลท์เล่มนี้
สักเลย!

ISBN 978-616-08-5410-3

9 786160 854103

259 บาท

การเงิน การลงทุน - ทั่วไป